

L'OPINIÓ

Any V-Número 336
Preu: 10 cèntims

• BARCELONA • Divendres, 1 de juliol de 1932

No serviran de res totes les maniobres de la dreta que s'intenten contra la República amb el pretext de l'Estatut.

L'Estatut serà aprovat, i la República anirà endavant.

LA DISCUSSIO DELA TOTALITAT DEL TITOL SEGON DE L'ESTATUT

En la sessió nocturna, que ha acabat a la matinada d'avui, ha prosseguit, a la Cambra, el debat referent a les atribucions de la Generalitat. - Una gran intervenció del diputat d'Esquerra Republicana, senyor Humbert Torres. - El senyor Sánchez Román consumí un torn en contra, i el senyor Estelrich un a favor. - Avui acabarà la discussió de la totalitat del títol segon del dictamen

LA "TROUPE" DEL FRONT ÚNIC

Els que voldrien veure, de moment, deturada i després interrompuda definitivament la política que a marxa regular porta la República, perquè en aquesta interrupció hi hauria, és clar, el primer fracàs del règim, tracten continuament d'anar creant entorn del Govern i de les Corts, un ambient d'alarma i d'instabilitat, convençuts que com en el règim antic, aquesta alarma i instabilitat artificials han d'acabar recixint en l'objecte perquè han estat creades.

Amb la República és inútil. Ni parlant i escrivint de crisi dia darrera dia els que tenen ganes que hi hagi crisi no aconseguiran veure-la, ni bastint com un gran perill espectacular i apoteòsic aquest "front únic" que ho ha d'enfonsar tot, no arribaran a enfonsar res.

Què vol dir el front únic contra el Govern i contra la República de fet? Què es pensen que els republicans ens hem d'espantar perquè quatre diaris de chantage sostinguts amb diners procedents del robatori i del contraban, amenacin, i ens presentin aquest front únic que diu que van a fer, com una mena de papu per a espantar criatures?

Que no es facin il·lusions, que la República no la vengueren. El front únic per a defensar el règim, el mantenim ben solidificat els republicans, des del primer dia de proclamada la República, perquè ja donàvem per descomptat que els que aquell dia foren ensorrats perquè no es poguessin aixecar mai més, tractarien de pertorbar el desenvolupament normal de la vida nova que naixia. Front únic de què? De pistolers, d'ex-militars monàrquics, de sindicalistes protegits, d'aristòcrates amb sang blava destenida que no se saben avenir que tot això de les baronies i els marquesats ja només queda per a les comèdies, de capellans amb trabuc i de senyores velles tocades de l'histèric? I això és un front únic? Això pot constituir una "troupe" per ensenyar-la pels pobles dintre d'unes quantes gàbies com a número de festa major. Però res més.

I què ha de fer aquesta "troupe" constituïda en front únic? Té tot un programa i no pas de poques pretensions. Aquesta "troupe", per de prompte, té la pretensió d'anul·lar tot el que la República ha fet. Com aquell qui diu, res. Programa revisionista. Revisar-ho tot i tornar-ho a deixar com estava abans. Els militars tornarien a ficar-se allà on no han de fer-hi res, i si els donava el gust i la gana ens permetrien que circulem pels carrers a determinades hores amb la condició de fer bon dia. Els jesuïtes tornarien a entrar i el país seria governat pel cardenal Segura. Els senyors de la Lliga—la Lliga és un partit revisionista—entrarien en tractes amb els seus amics d'Espanya senyors Duc de Maura, Martínez de Velasco, Silió i altres patums consagrats, per veure si els catalans podiem, un dia o altre, que Espanya no tingués altres ocupacions més urgents, passar a tenir el dret de demanar que fos examinat el problema català. Es convocarien unes Corts noves, és clar, en les quals es procuraria amb l'ajut de tota mena de tuptades, que sortissin elegits diputats tots els Beunzas que corren per Espanya i que no ho han pogut ésser. Tornarien a entrar en fila índia per la frontera, el Foronda, el Milà, el Viver, el Martínez Anido, el Cambó i tots els altres que s'escaparen a temps, els quals serien rebuts oficialment pel Barrera, el Milans, el noi Primo de Rivera i altres elements addictes i conjuntament prepararien el retorn triomfal de l'estadant de Fontainebleau. Al cap de vuit dies es cantaria un solemne Te Deum, d'acció de gràcies, a totes les esglésies d'Espanya i es celebraria la cerimònia, també solemne, de col·locar una anella al nas de tots els ciutadans per a festejar tan jalaguers esdeveniments.

Heus ací el programa del front únic. I encara hi ha persones que s'ho prenen seriosament i diaris que posen pissarres a la Rambla com si la nova tingués algun interès polític.

Som enemics d'insultar ningú, perquè és de mal gust, i quan hem d'emprar un qualificatiu, més aviat l'empreu tirant a fluit per no ferir les oïdes una mica susceptibles. Però en aquest cas, en honor de la veritat, hem de dir que aquesta "troupe", constituïda en front únic, està integrada, pel que es veu, per una colla de rucs. I ens explicarem. Ho són tant de rucs, que perseguint com a primer objectiu fer caure l'Azaña del Poder, no veuen que com més atmosfera fan, proclamant que el seu programa és aquest que deixem dit, més s'afirma entorn d'Azaña el bloc de tots els republicans que addictes o no a la política del cap d'Acció Republicana, veuen que la millor defensa de la República rau en posar-se en aquests moments al costat d'Azaña. I aleshores provoquen, per reacció, un aplegament de forces entorn del Cap del Govern fins obligar el mateix Lleroux, que és un home intel·ligent, a dir: —No. Jo no acudiré a participar en cap maniobra ni en res que no sigui clar o que tingui aspecte d'intriga o de conspiració. Jo no em sumaré a cap tasca d'hostilitat personal ni de partit. Jo estic al servei de la República i d'Espanya, però no estic disposat a fer de comparsa en cap front únic que obeeixi a maniobres d'ordre personal en primer terme i que en segon terme tiri més amunt, contra la mateixa vida del règim.

No val la pena de prendre's-ho seriosament. Aquest front únic és un número d'estiu que farà riure una mica, i que només espantarà aquells ciutadans coquins que a tot arreu veuen papus i que es creuen el primer cirabotes que tot enllustrant-los les sabates els explica que les acaba d'enllustrar a un comandant retirat que li ha contat que estem sobre un volcà, i que en van a passar de crespes. Amb la República, i amb un Govern d'autoritat assistit pel poble, és materialment impossible que passi res com no sigui que la "troupe" del front únic es cobreixi de ridícul. Que ja és alguna cosa.

Sessió nocturna de la Cambra

Madrid, 30. — A tres quarts de deu minuts d'onze, comença la sessió nocturna sota la presidència del senyor Besteiro. Al banc blau, els ministres de Finances, Marina, Treball i Obres públiques. Als escons, força concurrència, el mateix que a les tribunes.

La sessió comença amb la lectura del dictamen relatiu a la rescissió del contracte amb la Transatlàntica, que ja havia estat llegit a la tarda. Hom l'aprova definitivament.

INTERVENCIO DEL SENYOR HUMBERT TORRES

S'entra a la discussió de l'Estatut de Catalunya.

El senyor TORRES i BARBERA (Humbert) consumeix un torn en pro de la totalitat del Títol segon del projecte. S'estén en consideracions per a demostrar que Catalunya està plenament justificada per a gaudir de totes les llibertats. Fa història de fets de diferents èpoques, negant-ho tot en sentit marcadament nacionalista.

Llegeix uns quants paràgrafs d'un discurs que el senyor Lleroux pronuncià en 1905 en el qual digué que Catalunya és un poble peculiar amb característiques culturals, geogràfiques, socials, etc., pròpies. Aquests sentiments dels catalans en règim de llibertat s'anomenen autonomia i en règim d'opressió, separatisme.

El Sr. GUERRA DEL RIO: Aquesta és la doctrina radical.

El senyor TORRES segueix argumentant per tal de demostrar que Catalunya és una nacionalitat. (Rumors.)

Continua dient que Catalunya, pel seu Estatut, res no demana que no sigui estrictament just, per la qual cosa no se li ha de regatejar la seva autonomia com si hom prengués concedir-la-hi amb comptagotes.

Considera que estan equivocats els radicals quan, amb aparent bona fe, defensen el criteri que l'Estatut és maximalista.

Es de dordre que s'emprin aquests arguments i que la qüestió es situï amb agravis innecessaris.

Parla de l'idioma, el qual, com va dir Unamuno, és la sang de l'esperit, i afirma que no toleraran de cap manera els catalans que llur idioma sigui postergat dintre els límits regionals.

Que ho sapigueu bé, diu.

S'ocupa de la història de Catalunya dient que és tan gran que està per sobre de quasi tots els pobles del món. (Rumors.)

Diu que el problema català s'emmetzina i embrixa amb fantasies i es mostra com si fos un fantasma. Acaba dient que dintre el nacionalisme, ell ho és com el qui més, però dintre el sentit patriòtic, també ho és tant com el qui més.

(Grans aplaudiments en la majoria.)

EL SENYOR SANCHEZ ROMAN INTERVEU CONTRA LA TOTALITAT

El senyor SANCHEZ ROMAN intervé i es produeix un vivíssim moviment d'expectació, i les primeres paraules de l'orador es perden a causa dels rumors que aquesta expectació ha produït. (Entra el cap del Govern.)

(Segueix a la pàgina 9)

Referència telefònica comunicada a dos quarts de dues de la matinada pel nostre enviat especial senyor Madrid

A la sessió d'aquesta nit ha continuat la discussió de la totalitat del títol segon. Ha consumit el primer torn a favor el senyor Humbert Torres.

El discurs d'Humbert Torres ha tingut la qualitat d'ésser clar i categòric, contundent i efusiu alhora. Ha tingut l'envergadura dels que pronunciaren a la Cambra, Antoni Xirau, Joan Lluhi i Amadeu Hurtado; és a dir, que amb un gran fonament històric ha desenvolupat la teoria viva del que Catalunya ha estat i del que per l'evolució històrica arriba ara al reconeixement de la seva personalitat, per mantenir la col·laboració amb els altres pobles ibèrics. Tres quarts ha parlat, d'una manera perfecta en el fons i en la forma. La Cambra l'ha escoltat amb un respecte intens i ha subratllat amb rumors de desacord alguns dels conceptes emesos per l'orador. Això vol dir que ha estat escoltat amb atenció especial i que hom feia cas del que deia. Cal significar que la intervenció d'Humbert Torres ha estat, doncs, excel·lent.

A continuació s'està pronunciant l'esperat discurs de Felipe Sánchez Román. Aquest discurs s'havia anunciat com una crítica severíssima i mortal per a la vida de l'Estatut. Pronunciat amb elegància i la precisió característiques en ell, resulta, des del seu punt de vista, contrari al nostre, un discurs raonat i assenyat. No és un discurs de miting, ni un discurs polític. Està fent una defensa jurídica des d'un punt de vista molt apreciable, però que ni la Comissió ni la minoria catalana poden admetre.

Tant la Cambra com les tribunes estan plenes de gom a gom. El discurs està produint un gran efecte en les minories contràries a l'Estatut, però als partidaris de l'autonomia no els impressiona perquè consideren que, per damunt de tots els problemes jurídics i de totes les interpretacions casuístiques del senyor Sánchez Román, hi ha una qüestió sentimental que ell, com

advocat, no està obligat a veure, però la Cambra, sí, ja que no perquè hi hagi una suposada incompatibilitat entre el que diu la Constitució i el dictamen de la Comissió es pot admetre que no s'hagi d'establir un règim autònom que marca la Constitució. Aquest és l'error fonamental de Sánchez Román que, com advocat, es situa en una passió d'interpretació, entre un text i un altre, però no en el veritable fons del problema que ho és de llibertat col·lectiva.

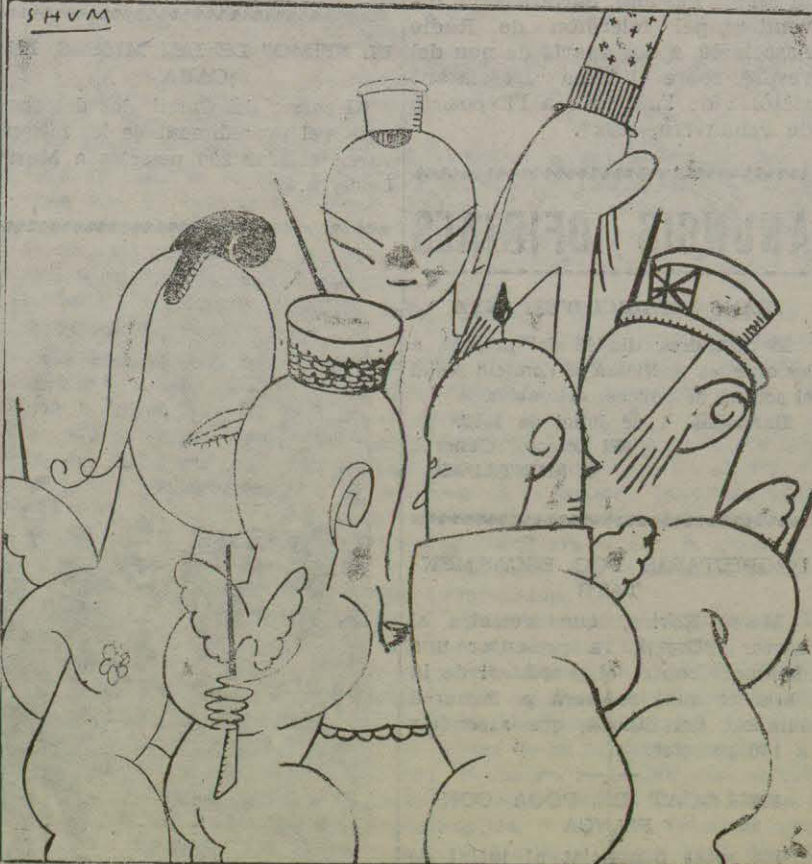
Cal ésser optimista. Sembla que hi ha corrents de bona relació amb la minoria radical. En mig de tot, és d'esperar que encara que arribessin hores greus en la tramitació de l'Estatut, potser la mateixa gravetat dels conflictes polítics que es plantejarien, farien resoldre el problema. Les coses més complicades, sovint, es resolten fàcilment. Fa tres dies, amb motiu dels incidents de Carabanchel, entre uns generals i un tinent coronel, semblava que es podia produir una situació difícil, però a les quaranta vuit hores l'exèrcit s'ha sentit més republicà que mai. És a dir, que no cal amoinar-se davant certs moments de gravetat. Per altra banda, ens trobem en un terreny de respecte mutu i això ja és molt.

FRACASSOS

MacDonald ja ha anunciat per al dia 5 el seu retorn melangios a Londres. L'estadista que havia marxat vers Lausana tot engrescat, aparentment decidit a endegar les finances del món, ara limita les seves pretensions a endegar la redacció d'un informe. Entre les premses i la delicadesa literària de la tasca que es proposen de fer, els redactors de l'informe sobre els resultats de la Conferència de Lausana tindran una veritable feina. Però no hi ha dubte que hi reeixiran. Prestats destrament per MacDonald, tots aniran cedint llurs partícules de claredat i no trigaràn a establir un text magnífic que dirà no res a gust de tothom sobre uns resultats que no existeixen.

La Conferència de Lausana, en allò que tenia d'intent d'endegament general de les finances del món, ja s'ha pogut considerar fracassada des del moment que es veié que la proposta de Hoover als conferenciants de Ginebra no trobava el ràpid i bon acolliment que es mereixia. Ara els endeutats podran dir que Hoover no va fer la proposta de desarmar perquè la hi acceptessin, sinó perquè el seu reús li permetés de defugir tot compromís en la qüestió dels deutes. Però això, encara que fos veritat, no desmentiria el fet que la proposta és bona i que els que temeràriament hi posen obstacles no mereixen que gaires consideracions els siguin tingudes.

Si l'intent d'ordenació general econòmica sembla fracassat sense remei, els intents d'entesa limitats no semblen prosperar gaire tampoc. Tots els bons oficis de MacDonald no han pogut aconseguir que Herriot i Von Papen s'acostessin a un terreny d'avenença. L'alemany vol desentendre's del tot dels pagaments per reparacions. El francès reconeix que Alemanya no pot pagar ara, però vol que es comprometi per a més endavant. Abans d'arribar al terme en què l'un exigiria el pagament amb les armes a la mà i l'altre s'armaria per a rebutjar el creditor, és gairebé segur que serà concertat una mena d'acord. Però ja veiem quina mena d'acord: un pedaç inhàbil i curt que deixarà veure totes les vergonyes del fracàs dels diversos amos del món. — A. B.

LES GRANS SOLUCIONS

- I si suprimíssim els deutes?
- I si suprimíssim les armes?
- I si suprimíssim les conferències?